

נוהל הטלת קנסות על מעבירי טובין דו-שימושיים לרצועת עזה שלא כדין

פתיחה ורקע

1. על פי סעיף 20 לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, תשס"ז-2007 (להלן: "חוק הפיקוח"), ציוד דו-שימושי מפוקח המנוי בצו הפיקוח על יצוא ביטחוני (ציוד דו-שימושי מפוקח המועבר לשטחי האחריות האזרחית הפלשתינית), התשס"ט-2008 (להלן: "צו הפיקוח"), אסור בהעברה לשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית, אלא ברישיון הניתן על-ידי הרשות המוסמכת, ובהתאם לתנאי הרישיון.
2. גורמי המתפ"ש ומת"ק עזה הרלוונטיים הוסמכו כ"רשות מוסמכת" לעניין זה. על כן, העברת ציוד דו-שימושי מפוקח כאמור, משטח ישראל לרצועת עזה, טעונה רישיון בהתאם לחוק הפיקוח מידי הגורמים המתאימים במתפ"ש ו/או במת"ק.
3. על פי סעיף 35 לחוק הפיקוח, יכולה הרשות המוסמכת להטיל קנס אזרחי על מי שנמצא מפר את הוראות חוק הפיקוח והצווים מכוחו. לכן, בין היתר, מוסמך רמת"ק עזה להטיל קנסות אזרחיים בגין ניסיונות הברחה של ציוד דו-שימושי מפוקח, כהגדרתו בצו הפיקוח.
4. לאור התגברות הצורך הביטחוני באכיפה יעילה כנגד הברחות של ציוד דו-שימושי מפוקח לרצועת עזה, עולה הצורך לעשות שימוש גם בכלי זה. זאת, בלי לגרוע מן האפשרות לעשות שימוש בכל כלי חוקי אחר העומד לרשות הרשויות השונות לצורך מאבק בתופעת הברחות הציוד הדו-שימושי המפוקח לרצועת עזה.
5. אשר על כן, מפורסם נהל זה אשר מטרתו להסדיר את מימוש סמכותו של רמת"ק עזה להטיל קנסות, במקרים המתאימים, כנגד אלו אשר נמצא כי הם מפריס את הוראות חוק הפיקוח בכך שהם מעבירים או מנסים להעביר ציוד דו-שימושי מפוקח שלא כדין לרצועת עזה דרך מעבר "כרם שלום".

הגורמים החשופים להטלת הקנס

6. כל ניסיון להעביר לרצועת עזה ציוד דו-שימושי מפוקח בלא רישיון, מהווה עבירה לפי חוק הפיקוח. מכאן גם, שניתן להטיל קנס בגין כל ניסיון הברחה כאמור.
7. הגורם הנושא באחריות הוא הגורם המעביר את הציוד לרצועת עזה דרך מעבר "כרם שלום".
8. הגורם בעניינו ככלל תיבחן אפשרות הטלת קנס לאור ניסיון הברחת ציוד דו-שימושי מפוקח, הוא הגורם המשלח (קרי, מי שמכר את הציוד לטובת העברתו לרצועת עזה. קרוי גם "ספק") – בין שהוא ישראלי ובין שהוא פלסטיני תושב איו"ש. להלן ייקרא "הגורם המפר".

קריטריונים לבחינת הטלת הקנס

9. הקנס הקבוע בסעיף 35 לחוק הפיקוח הינו בסך 1,017,000 ₪. על פי סעיף 38 הרשות המוסמכת אינה רשאית להפחית מקנס זה, אלא בהתאם לקבוע בתקנות הפיקוח על יצוא ביטחוני (הפחתה של סכומי הקנס האזרחי), התשס"ח-2008 (להלן: "תקנות ההפחתה").

10. הקנס יוטל במקרים המתאימים, כאשר יסבור רמת"ק עזה כי קיימת בעניינם חומרה מיוחדת המצדיקה הטלת קנס. להלן קריטריונים מנחים, אשר אינם מהווים רשימה סגורה, ואשר לאורם יבחן רמת"ק עזה את חומרת המקרה כאמור:

א. מידת הסיכון הפוטנציאלי הפח"עי הנשקף מהציוד שנעשה ניסיון להעבירו לרצועת עזה, כפי הנלמד מטיב הציוד.

ב. היקף הציוד הדו-שימושי המפוקח אשר נעשה ניסיון להעבירו לרצועת עזה.

ג. מידת הניסיון להטעות את הרשות המנהלית, כפי הנלמד מהנסיבות סביב ניסיון ההעברה לרצועת עזה - הסלקה (הסתרת הטובין הדו-שימושיים כך שהבודקים יתקשו לאתרם); התממה (הנחת הטובין הדו-שימושיים לצד טובין שתואמו כדין, כדי ליצור "מראית עין" תמימה); וכיו"ב.

ד. מידת הניסיון להטעות את הרשות המנהלית, כפי שנלמד מחוסר ההתאמה בין הציוד הדו-שימושי שתואם או אושר ובין הציוד הדו-שימושי אשר נעשה בפועל ניסיון להעבירו - הן בהיבט סוג הציוד, והן בהיבט כמות הציוד.

ה. מידת ה"רצידיביזם" - כאשר קיים מידע, גלוי או חסוי, המצביע על כך כי המעביר היה מעורב בעבר בניסיונות העברה אסורה של טובין לרצועת עזה.

קריטריונים לבחינת גובה הקנס

11. אם הוחלט, בהתאם למפורט בסעיף 10 לעיל, כי יש להטיל קנס, הרי שמדובר בקנס בסכום 1.017 מיליון ₪. להלן הנסיבות, אשר בהתקיים כל אחת מהן יש להפחית מהקנס בהתאם לאחוזי ההפחתה כאמור בצד הנסיבה, בהתאם לתקנות ההפחתה.

א. זוהי הפעם הראשונה, למיטב ידיעת הרשות המוסמכת הבוחנת את עניינו, בה מנסה המשלח להבריח טובין דו-שימושיים - יש להפחית את הקנס בשיעור של 50%.

ב. ישנן ראיות המצביעות על כך שהמשלח או מי מטעמו הפסיקו את ההפרה מיוזמתם ודיווחו עליה לרשויות במעבר - יש להפחית את הקנס בשיעור של 25%.

ג. המשלח מוכיח, לשביעות רצון הרשות המוסמכת, כי נקט פעולות למניעת הישנות ההפרה - יש להפחית את הקנס בשיעור של 15%.

12. אם התקיימה יותר מנסיבה אחת, ניתן להפחית את הקנס בשיעור המצטבר של השיעורים המנויים בצד הנסיבות. אם נתקיימו נסיבות מחמירות המצדיקות שלא להפחית גם אם התקיימו התנאים בתקנות ההפחתה (כגון מידע קודם, לרבות חסוי, על מעורבות הגורם המפר בהברחות), ניתן גם להימנע מהפחתה.

13. יודגש כי לא ניתן להפחית את סכום הקנס אל מעבר לכך, אלא אם ונמצא כי לאחר כל ההפחתות סכום הקנס עודנו עולה על 20% ממחזור המכירות הכולל השנתי של המשלח. במצב זה, ניתן להפחית את הקנס לשיעור השווה ל-20% ממחזור המכירות הכולל השנתי.

בחינה כאמור בסעיף זה צריכה להתבצע, בין שנמצאה נסיבה (אחת או יותר) המצדיקה הפחתה בהתאם לאמור בסעיף 11, ובין שלא.

14. יודגש עוד, כי החובה לספק נתון זה מוטלת על **הגורם המפר**, ואין חובה לדרוש או לבקש ממנו נתון זה. גורם מפר אשר לא סיפק נתון זה, מגובה במסמכים, אין צורך לבחון הפחתה בהתאם לסעיף זה.

הפרוצדורה לבחינת אפשרות הטלת הקנס

15. אותר ניסיון הברחה במעבר "כרם שלום", יעדכן רמ"ד כלכלה במת"ק עזה את הרמת"ק בפרטי האירוע. הרמת"ק יחליט על-בסיס בחינה ראשונית האם מדובר על-פניו במקרה המצדיק הטלת קנס בהתאם לקריטריונים לבחינת הטלת קנס, לעיל.

16. אם מצא הרמת"ק כי על-פניו מדובר במקרה מתאים – יורה לרמ"ד כלכלה לתכלל היועצות עם הגורמים הבאים - יועץ משפטי רלוונטי; גורם מקצועי רלוונטי במתפ"ש – מתאמים, קמ"טים וכד'; וגורמי ביטחון. את תוצאות הבחינה וההיועצות יביא רמ"ד כלכלה לרמת"ק עזה, בצירוף התייחסות הנדרשת להוכחת ניסיון ההברחה וכן כל מידע רלוונטי לעמידה בקריטריונים.

17. רמת"ק עזה יחליט על בסיס תוצאות ההיועצות לפי סעיף 17 לעיל, אם יש מקום לבחון הטלת קנס.

18. החליט רמת"ק עזה לבחון הטלת קנס, ישוגר מכתב מטעם מת"ק עזה אל הגורם המפר אשר בעניינו הוחלט לבחון הטלת קנס. במכתב יפורט המידע (ככל שאינו חסוי) בדבר ההברחה שנתגלתה, וכוונת רמת"ק עזה להטיל עליו קנס בהתאם לסמכותו לפי חוק הפיקוח. המכתב ינוסח בסיוע הייעוץ המשפטי.

19. לגורם המפר תינתן שהות של 15 יום להעלות טענותיו המפורטות, בכתב, כנגד כוונת רמת"ק עזה להטיל עליו קנס.

20. ככל שטענות כאמור יועברו למת"ק עזה, הן תיבחנה ותובאנה להחלטה סופית של רמת"ק עזה. בהיעדר טענות כאמור, יובא המקרה להחלטת רמת"ק עזה בלא הטענות. במסגרת זו, תיבחן ההחלטה להטיל קנס, וכן ייקבע גובה הקנס אם הוחלט להטילו.

21. אם החליט רמת"ק עזה **להטיל קנס**, יש להעביר לגורם המפר את החלטת רמת"ק עזה על נימוקיה. זאת, בצירוף פירוט לגבי דרך התשלום.

22. יצוין כי בכל מקרה של ניסיון להעברה אסורה של ציוד דו-שימושי מפוקח, בו הוחלט **שלא להטיל קנס**, יש לבחון העברת אזהרה לגורם המפר, ולתעד את מסירתה. האחריות בעניין הינה על רמ"ד כלכלה.

תרשים זרימה לאופן הפעלת הנוהל:

הערה: אין בתרשים כדי להוסיף או לגרוע על האמור בנוהל, והוא מהווה אך ורק אמצעי עזר להבנתו.

